

οὔντες πλέον χρῆσιν γύψου καὶ πισσωμένων ἀσκήν. Ὁ δὲ διαπρεπὴς ἐπίσκοπος Κιτίου, τοῦ ὁποίου εἰς τοὺς παρακολουθοῦντας τὰ τῆς Κύπρου, εἶναι γνωσταὶ αἱ ἀδιάλειπτοι ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τῶν κατοίκων αὐτῆς ἐνέργειαι, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ φωνὴ εὐθαρσῆς ἀκούεται ἐκάστοτε ὑπερμαχοῦσα τῶν ἀληθῶν κυπριακῶν συμφερόντων ἐν τῷ Νομοθετικῷ τῆς νήσου Σώματι οὕτινος διατελεῖ μέλος, ἀπέστειλεν ἐγκύκλιον «πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν κρασοχωρίων τῶν διαμερισμάτων Λάρνακος καὶ Λεμεσσοῦ».

Διὰ γλώσσης ἀπλουστάτης καὶ ἀποκλινούσης ἐν τισὶ πρὸς τὸ κυπριακὸν ἰδίωμα, δι' ὅφους ἀπερίττου καὶ ἀπηλλαγμένου κόμπου, οὐχὶ ἐν βυζαντιακῷ φόρτῳ φράσεως ἀλλ' ἐν οἰκειότητι πατρὸς πρὸς τέκνα συμβουλεύει περὶ τοῦ πρακτέου τὸ πνευματικὸν αὐτοῦ πλήρωμα :

« Ἀγαπητοὶ μου Χριστιανοί. — Ἐπειδὴ πολλὰ χωρία θὰ ἔχουν πατημένα τὰ σταφύλια τοὺς πρὸ τοῦ νὰ περάσω ἀπ' αὐτά, διὰ τοῦτο θεωρῶ χρέος μου νὰ σᾶς πέμψω τὴν παροῦσαν ἐπιστολήν μου διὰ νὰ σᾶς συμβουλευσω νὰ προσέζητε εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν κρασιῶν σας ἐφέτος περισσότερο παρὰ ἄλλοτε. . . »

« Χριστιανοί μου. Μόνη αἰτία ὅπου ἀκριβῶσαν τὰ κρασιά τῆς Κύπρου εἶνε μία ἀρρώστια τῶν ἀμπέλων ποῦ ἔπιασε τὰ ἀμπέλια τῆς Γαλλίας (Φράντζας).

« Τὸ βασιλεῖον ἐκεῖνο ἐποῦλε καὶ πουλεῖ κρασί εἰς ὅλον τὸν κόσμον εἰς ποτήλαις, διὰ τοῦτο καὶ ὅταν ἦσαν γερὰ τὰ ἀμπέλια τοὺς δὲν τοὺς ἔφθαναν, καὶ ἀγοράζαν καὶ ἀπὸ ἄλλα βασιλεία, ἡγουσάμενοι τὴν Ἰσπανίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν· ἀλλὰ τῶρα ὀλίγα χρόνια ἔπιασεν ἡ ἰδίᾳ ἀρρώστια καὶ τὰ ἀμπέλια τῶν ἄλλων δύο βασιλείων. Διὰ τοῦτο οἱ Γάλλοι ἐζήτησαν ἀπὸ τὴν Κύπρον κρασί, καὶ ἀφοῦ εἶδαν τὰ κρασιά μας ὅτι ἔχουν καὶ χρῶμα καλὸν καὶ δύναμιν πολλήν, τοὺς ἤρρεσαν, ἀλλὰ ἔγραψαν ἀπὸ τότε εἰς τοὺς ἐμπόρους μας νὰ τὰ κάμουν ἄπισσα καὶ αὐψωτα.

« . . . Τώρα ὅμως ἐπειδὴ εἶδαν ὅτι οὔτε ἡ τέχνη τοὺς κατώρθωσε ν' ἀφαιρῇ τὴν βρώμαν τῆς πίσσας καὶ τὴν θολάδα καὶ θυμάδα τοῦ ὕψου. . . καὶ ἐκτὸς τοῦτου ἐπειδὴ πρῶτον μὲν ἤρχισαν τ' ἀμπέλια τοὺς νὰ διορθῶνται καὶ δευτέρον ἔμαθον νὰ κατασκευάζουν κρασιά ἀπὸ τὴν Κορινθιακὴν σταφίδα τῆς Ἑλλάδος, ποῦ βγάλλουν μιλλιούνια καντάρια τὸν χρόνον, διὰ τοῦτο ἀπεφάσισαν νὰ μὴ ἀγοράσουν πλέον κρασί τῆς Κύπρου. . . Ὅσον διὰ τὸν ὕψον μάλιστα, ἐπειδὴ ἐγνώρισαν οἱ γιατροὶ ὅτι βλάπτει καὶ εἰς τὴν ὑγίαν τῶν ἀνθρώπων ποῦ τὸ πίνουν, ἐπρόσταξεν ἡ κυβέρνησις τῆς Γαλλίας εἰς τὰ τελωνεῖα νὰ μὴ τὸ ἀφίνουν νὰ περάσῃ μέσα ἀπὸ τὸ Βασίλειον. . . »

« Λοιπὸν σᾶς συμβουλεύω πατρικῶς, ἀγαπη-

τοί μου Χριστιανοί, καὶ σᾶς ἐξορκίζω διὰ τὸ συμφέρον σας ν' ἀκούσητε πλέον τὴν συμβουλὴν μου καὶ νὰ παύσητε τὸν ὕψον καὶ τὰ ἀσκήα τὰ πισσωμένα χωρὶς ἄλλο, διότι πρὸ πάντων ἀπὸ τὰ ἀσκήα εἶνε ὅπου λαμβάνει τὸ κρασί σας τὴν βρώμαν, καὶ μάλιστα ἀφότου μεταχειρίζεσθε ξενικὴν πίссαν. Κάμετε βαρελοῦδια καὶ δὲν κοστίζουν περισσότερο σήμερον ἀπὸ τὰ ἀσκήα. Ὡς πρὸς δὲ τὸν ὕψον εἴθε γελασμένοι πῶς μυυρίζει τὸ κρασί· ἀπεναντίας τὸ χαμνίζει.

Καὶ ταῦτα ἐγὼ εἶθε δὲ ὁ Ὑψιστος νὰ σᾶς φωτίσῃ τὸ συμφέρον σας».

Ὁμολογοῦμεν ὅτι ἡ ἐγκύκλιος αὕτη, ἥς τὸ πλεῖστον παρέθεμεν, βαθεῖαν ἐνεποίησεν ἡμῖν ἐντύπωσιν. Εἶδομεν ἐν αὐτῇ ἱεράρχην μὴ ἀπαξιόυντα μέχρι τῶν κοινοτάτων τοῦ ποιμανίου του συμφερόντων νὰ κατέλθῃ, λαλοῦντα εἰς αὐτὸ περὶ κεδροπίσσης καὶ γύψου. Πόσοι ἐκ τῶν ἱεραρχῶν τῆς τε ἐλευθέρως καὶ δούλης Ἑλλάδος, ὅπως δὲν μολύνουσι τὰ πέλματα τῶν ὑποδημάτων ἐπισκεπτόμενοι πτωχικὰς συναικίας πρὸς ἀρωγὴν καὶ παρκαμυθίαν, οὔτε τὴν γλῶσσαν των μολύνουσι περὶ τοιούτων λαλοῦντες! Ἡ βασιλεία αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου! Ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ μητροπολιτικοῦ ἢ ἐπισκοπικοῦ θρόνου των δὲν καταδέχονται νὰ κύψωσι πρὸς τὰ κάτω ὅπως ἴδωσι τὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ αὐτῶν. Δὲν αἰσθάνονται ὅτι ἔχουσιν εὐθύνην οὐ μόνον διὰ τὴν μετὰ θάνατον τύχην τῶν ψυχῶν τῶν πνευματικῶν ἱπποκόων των, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐπὶ τοῦ κόσμου εὐημερίαν των, καὶ ὅτι καθήκον των εἶνε νὰ μεριμνήσωσι καὶ περὶ μορφώσεως καὶ ἀναπτύξεως αὐτῶν ἀνθρωπίνης τε καὶ ἐθνικῆς καὶ οὐχὶ μόνον περὶ τῶν πέραν τοῦ τάφου. Τὸ ἀληθές τοῦ Χριστιανισμοῦ πνεῦμα καὶ τὰ μεγάλα τοῦ ἑλληνισμοῦ συμφέροντα ἱεράρχας ὡς τὸν Κιτίου ἀπαιτοῦσι, διότι ὁ προνοῶν περὶ τῶν οἴνων τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του χριστιανῶν, προνοεῖ πάντως καὶ περὶ τῆς παιδείσεως καὶ τῆς ἡθικῆς διαπλάσεως αὐτῶν. Τοιοῦτος δέον νὰ ᾖ ὁ Ἑλλην ἱεράρχης μὴ ἀπαξιῶν νὰ κατέλθῃ μέχρι τῶν εὐτελεστάτων μεριμνῶν περὶ τοῦ ποιμανίου του, ὡς δὲν ἀπηξίωσε μέχρι τῶν ποδῶν τῶν μαθητῶν του νὰ κατέλθῃ αὐτὸς ὁ γλυκύτατος Ἰησοῦς.

## Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Τὸ γνωστὸν τοῖς πᾶσι διεθνὲς κατάστημα Bureau Veritas ἐξέδωκεν ἐσχάτως τὴν συνήθη Ἐπετηρίδα, ἥτις ἐφέτος εἶνε ὀγκωδεστέρα ἢ ἄλλοτε ποτε. Ἐν τῇ ἐπετηρίδι ταύτῃ ὑπάρχουσιν ἀκριβῶς ἀναγεγραμμένα κατ' ἀριθμὸν καὶ κατ' ὄνομα πάντα τὰ ἱστιοφόρα καὶ ἀτμόπλοια τῆς ὑψηλοῦ (νοεῖται οἰκοθεν ὅτι πρόκειται μόνον περὶ τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας) μετὰ ἀξιολόγων συγ-

κριτικῶν παρατηρήσεων. Ὅτι τὰ μὲν ἱστιοφόρα σκάφη ἐλαττοῦνται ὁσημέραι, αὐξάνονται δὲ τὰ ἀτμηρή, εἶναι ἀπὸ πολλοῦ ἀλήθεια ἀναμφισβήτητος. Ἡ προκειμένη ἐπετηρὶς παρέχει νέαν καὶ ἐναργεστάτην τούτου ἀπόδειξιν. Πέρυσιν, ὁ ἀριθμὸς ἀπάντων τῶν ἱστιοφόρων πλοίων ἀνῆρχετο εἰς 43,692, ἐφέτος δὲ ἐμειώθη εἰς 42,545· ὁ κατ' ἔτος βαθμιαῖος οὗτος μαρασμὸς τῆς ἱστιοφόρου ναυτιλίας ἀπάντων ἀνεξαιρέτως τῶν ἐθνῶν ἐπαγγέλλεται ὡς μὴ ὠφελε τὸν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον προσεχῆ αὐτῆς θάνατον, δὲν θὰ παρέλθῃ δὲ ἴσως πολὺς χρόνος καὶ τὰ ἱστιοφόρα σκάφη θὰ ἀριθμῶνται οὕτως εἰπεῖν ἐπὶ τῶν δακτύλων. Τὰ προμνημονευθέντα 42,545 σκάφη εἶναι κατ' ἔθνη διανεμημένα ὡδὲ πως·

| Ἀριθμὸς πλοίων | Χωρητικότης τόνων |
|----------------|-------------------|
| Ἀγγλίας        | 14,584            |
| Ἀμερικῆς       | 6,102             |
| Νορβηγίας      | 3,813             |
| Γερμανίας      | 2,328             |
| Ἰταλίας        | 2,776             |
| Ῥωσσίας        | 2,157             |
| Σουηδίας       | 1,960             |
| Γαλλίας        | 2,136             |
| Ὀλλανδίας      | 940               |
| Ἰσπανίας       | 1,450             |
| Ἑλλάδος        | 1,348             |
| Αὐστρίας       | 464               |
| Δανίας         | 991               |
| Πορτογαλίας    | 365               |
| Τουρκίας       | 416               |
| Χιλῆς          | 135               |
| Ἰαπωνίας       | 105               |
| Βρασιλίας      | 106               |
| Περσῶν         | 31                |
| Ἀργεντίνης     | 68                |
| Οὐραγουάης     | 34                |
| Νικαραγουῆς    | 24                |
| Χαβάης         | 24                |
| Μεξικῶν        | 45                |
| Βελγίου        | 25                |
| Σιὰμ           | 15                |
| Γουατεμάλης    | 18                |
| Χαΐτης         | 20                |
| Ῥωμουσίας      | 19                |
| Βολιβίας       | 3                 |
| Βενεζουέλης    | 12                |
| Σάν Σαλβατόρ   | 5                 |
| Κολομβίας      | 7                 |
| Κίνας          | 3                 |
| Κοσταρίκας     | 4                 |
| Ταΐτης         | 2                 |
| Μαυροβουνίου   | 3                 |
| Λιβερίας       | 2                 |
| Ἱεροσολύμων    | 1                 |

|              |   |     |
|--------------|---|-----|
| Σάν Δομίγγου | 2 | 260 |
| Τύνιδος      | 3 | 258 |
| Χονδούρας    | 1 | 198 |

Σύνολον 42,545 12,571,384

Ἀπ' ἐναντίας, ἡ ἀτμοπλοικὴ ναυτιλία αὐξάνεται κατὰ μικρόν, εἰ καὶ οὐχὶ μετὰ τοσαύτης ταχύτητος μεθ' ὅσης ἐλαττοῦται ἡ ναυτιλία ἡ ἱστιοφόρος. Ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς τῶν ἀτμοπλοίων ἀπάντων τῶν κρατῶν συμποσοῦται εἰς 8547, χωρητικότητος 6,817,400 τόνων. Παρατιθέμεθα δὲ ὧδε καὶ τούτων τὸν πίνακα, κατὰ τὰ οἰκεία ἔθνη.

| Ἀτμόπλοια    | Χωρητικότης τόνων |
|--------------|-------------------|
| Ἀγγλίας      | 4,906             |
| Γαλλίας      | 468               |
| Γερμανίας    | 529               |
| Ἀμερικῆς     | 379               |
| Ἰσπανίας     | 356               |
| Ὀλλανδίας    | 167               |
| Ἰταλίας      | 158               |
| Ῥωσσίας      | 218               |
| Νορβηγίας    | 275               |
| Σουηδίας     | 329               |
| Αὐστρίας     | 105               |
| Δανίας       | 174               |
| Βελγίου      | 62                |
| Ἰαπωνίας     | 101               |
| Ἑλλάδος      | 57                |
| Βρασιλίας    | 82                |
| Αἰγύπτου     | 28                |
| Πορτογαλίας  | 27                |
| Χιλῆς        | 23                |
| Μεξικῶν      | 12                |
| Ἀργεντίνης   | 22                |
| Κίνας        | 9                 |
| Τουρκίας     | 17                |
| Χαβάης       | 12                |
| Περσῶν       | 5                 |
| Χαΐτης       | 4                 |
| Ζανζιβάρης   | 2                 |
| Οὐραγουάης   | 4                 |
| Ῥωμουσίας    | 3                 |
| Τύνιδος      | 2                 |
| Χονδούρας    | 1                 |
| Περσίας      | 1                 |
| Βενεζουέλας  | 3                 |
| Κοσταρίκας   | 2                 |
| Σιὰμ         | 2                 |
| Ἰσημερινοῦ   | 1                 |
| Σάν Δομίγγου | 1                 |
| Σύνολον      | 8547              |

6,817,400